

ШУМАДИНЪА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣ. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врте 5 крајц. за трипутъ. № 89.

Изъ внутрености ко што има давати учредничеству за прошло полгодіе, нека съ прво-полазећимъ делижанцомъ послати изволи.

М р т в ы й Г о с т ь.

(Продужено)

Лепосава уплаши се одъ љутине свога отца: „Али послушайте ме, татице, све ћу вамъ казати, што ми е рекао. Онъ е зацело еданъ изреданъ човекъ и вы ћете

„Ни едне речи!“ продере се господаръ Мирковићъ. „Нећу ништа да чуемъ; доста самъ и одвише чуо. Садъ нека буде како я оћу. Назови то чудноватимъ, назови како ти е воля, само ме послушай. Быо наликъ мртвый гость на господара Петловића, или господаръ Петловићъ на мртвогъ госта, то е еданъ врагъ. Я немогу, я нећу ништа съ нѣмъ да имамъ! Ако си у станю твога благородногъ, честитогъ, доброгъ человека и прочав, навести, да онъ іоште данасъ засвагда остави Н—Б . . . , то ти я даемъ мою честну речъ, да ћу те за Мила на дати, па макаръ и правый синъ мога пріятели зацело дошао. Я ти се обећавамъ, да ћу съ места нѣговомъ отцу писати, и све што самъ съ нѣмъ уговоріо, честнимъ начиномъ порећи, чимъ дознамъ, да е приякъ овај отишао. Ето, даемъ ти мою руку на то. Па садъ ми кажи, можешъ ли га наговорити, да се спреми и да одма одлети.

„Добро!“ ускликне Лепосава радостно: „Вы ћете видити, онъ ће отићи. Дозволите ми само да іошъ неколико тренутака съ нѣмъ у четири ока проговоримъ.“

„Ето ти е опеть! Никако; безъ трага некъ одлази! Пиши му неколико редака! Не на ручакъ! Безъ трага съ нѣмъ!“

Ту се ніе смело противословити. Али и награда, коя е Лепосави обећана, была е врло драгоцѣна. Она пише допадшемъ іој се банкуеру; извини се што позивъ на ручакъ збогъ болести отчине мора порећи; замо-

ли га, да ако е и найманъ уважава и пріятельства према нѣой осеба, варошь одма остави, будући да нѣна срећа и домаћій миръ зависи одъ нѣговогъ одлазка. Она му се обећа, съ првомъ поштомъ писати му и разяснити особите узроке ове чудновате, неучтиве али преко нуждне молбе.

XV.

Едавъ послужитель однесе Лепосавино писмо у гостиюницу, и запыта за банкуера Петловића. Овај се деранъ врло пожуріо, еръ се надао многоспомятогъ мртвогъ госта овомъ приликомъ поиздалъ видити. Но кадъ е врата одъ банкуерове собе отворіо, као што су га упутили, одма се упрепасти, кадъ дугачкогъ црногъ, бледогъ господина угледа гди му насусреть иде, а особито, кадъ га овај са потмулимъ гласомъ запыта: „Шта ћешъ? Садъ му се учини господинъ тай много црній, дужій и блећій, него што е пре мыслио быо.

„Имайте милость опростити ми,“ рекне уплашенный са таквымъ изгледомъ, у коме се смртный стра ясно огледао, „я писамъ хтео къ вама, него господару банкуеру Петловићу.“

— Я самъ тай.

„Вы сами“, протепя сиромашакъ дркћући, еръ му се учини, да су му се табани за патосъ прилепили: „За име божіе пустите ме да одлазимъ.“

— Я те недржимъ. Ко те е послао?

„Кћи господара Мирковића.“

— Чегя ради?

„Да вамъ ово писмо . . .“ съ тимъ речма, кое ніе ни довршіо, еръ му се банкуеръ еднимъ коракомъ приближіо, баца му писмо предъ ногу, па страшно одскочивши утече наполь.

Банкуеръ рекне у себи али полуясно: „Да ли су сви овдашнїи люди будале? Прочита Лепосавино писмо, намршти се, мане неколико пута главомъ и почне горе, доле по соби одати звиждукаюћи.

Међутим куцне опетъ неко тихо на вратима. Стрепећи и са боязљивимъ изгледомъ уђе угоститель унутра, држећи смерно капу у руци и често покланяјући се.

„Вы дођосте башъ кадъ валя, господару угостителю; али готовъ ручакъ?“ проговори црний Господињь.

— Ручакъ кодъ насъ быће за вашу милость безъ сумњь рђавъ.

„Боже сачувай. Ёло е добро сготовљено. Я истина мало едемъ, али то нетреба узимати, као да налазимъ какву ману.“

— Кодъ златногъ анђела болъй е ручакъ.

„Шта ћу кодъ анђела; я остаемъ при крсту. Вы сте скромни, него што самъ икадъ каквогъ угостителя видю. Наредите да се одма постави.“

Угоститель кодъ крста гужвао е капу у рукама, и чинило се као да е у недоумљню, како бы јошть нешто

рекао, што му на срдцу лежи. Црнякъ съ почетка то не примѣтио, већъ погруженъ у мысли, одао е тамо амо. Но колико бы се подъ пута угостителю приближио, овај бы свагда брижљиво четири корака измицао.

„Обете ли јошть нешто господару угостителю? запыта банкеръ на послѣдакъ.

—Та да! Но нека ми ваша милость неприми за зло.

„Ни найманъ. Брзо ми само кажите!“ рекне мртвый гость, па пружи руку, да угостителя пріятельски по рамену поплѣска. Али овај рђаво себи истолкуе ово његово движеніе и послути на најгоре. Онъ е можда башъ себи уобразио, да гость оће да на његовой глави и врату покуша оно, што е пре сто и двеста година на гдиокимъ девойкама упражнявао. Збогъ тога се сиромаша, држећи да му опасность грози, брзо као муња сagne са целымъ тѣломъ, у едномъ скоку окрене се и изъ себе излети.

(продужиће се)

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

По „Званачнимъ Новинама“ постављенъ е Началникъ Среза Краинскогъ, Капетанъ г. Сима В. Станойловићъ за Њгове Княжеске Светлости Ађутанта. Къ томе досад Професоръ Полугимназіе Шабачке г. Јованъ Илићъ постављенъ е за Професора Гимназіе Београдске, а на његово место премештенъ е по својой молби контрактуралный Професоръ Полугимназіе Неготинске г. Ђорђе Берисављивићъ.

Р У С И Я.

Петробуржко племство поднело е по саобштеноу „Шлезиске цайтунга“ цару Александру на даръ еданъ прекрасный златанъ санъ и сланикъ. У средъ овогъ налази се ликъ св. Александра Невскогъ, представляјући га башъу ономъ тренутку, кадъ е онъ добио вѣсть, да су Швеци већъ дошли на обале рѣке Неве, да нападну на Новгородъ, и кадъ е онъ, будући не имао готово никакве войске, рекао маломъ числу својй пратиоца: „Богъ не онде гди е мложина, него гди е правда!“ Свудъ унаоколо стои надписъ на славенскогъ езику: „Вѣрно-поданѣйше племство петробуржке губерніе вышнѣмъ творцемъ крунисаномъ цару Александру Николавићу, године 1856.“ Осимъ тога стое унаоколо и славенска изреченія изъ библие, и измећу овы найзнатнѣе черте и точке изъ царевогъ живота, државни украси и грбови и пр. А сланикъ кои е такође одъ сувога злата, раћенъ е по образцу едномъ изъ 15. вѣка, и на њму стое изрезане рѣчи: „Вы сте свѣтло света, вы сте со земљъ.“

Крунисанъ у Москви.

Свечана торжества у Москви дошла су до свое највыше точки. Царъ е Александеръ 26. Августа у саборной цркви Кремля крунисанъ. Прво обширно извѣ-

стіе о овоме крунисаню, налазимо у едномъ белгійскомъ листу.

Дописатель описуе најпре живимъ бояма навалчиванъ и стицанъ безбройне любопытне светине къ главнымъ капіама Кремля, гди се већъ пре сванућа стекло хиљадама людій. Око 6000 билета раздано е за разне трибуне (узвышена сѣдишта), кое су у дворани царской и око куле Ивана Великогъ намештене были, а 40 000 билета раздано е за улазакъ у Кремль. За улазакъ пакъ у саму саборну цркву добило е само 500 избранихъ лица дозволенъ.

Око 7. сатій почеше ударати звона, и войска се стави у редъ дужъ цѣлогъ црвеномъ чоіомъ застрогогъ пута, куда ће спроводъ проћи. Најпре су донешени у престолну салу знацы царскогъ достоинства: лента Св. Андріе Первозваногъ, застава царства, печатъ, маць, царска ябука, скиптаръ, два скупощна огртача и две круне.

Одма после 9. сатій дошла е царица-мати у дружтву са царевінемъ, насланяјући се на своя два сына, и съ многобройномъ пратњомъ, у којой су были велике княгинѣ, сестре и кћери цареве и страни принцеви. Царица буде одъ клира дочекана и поздрављена, и сѣдне подъ еднимъ престолнымъ небомъ, кое е намештено было съ десне стране царскога престола. Око 1/2 10 сатій приспѣли су и страни посланицы предъ саборну цркву, и сѣдну на клупе, намѣштене съ леве стране царскога престола.

Текъ што е дипломатско тѣло приспѣло, већъ се чула спомя вика да царъ долази. Одма се крене свештенство изъ саборне цркве на челу митрополита московскогъ и новгородскогъ, и 15 архіепископа и епископа, кои су изъ своју краєва царства дошли, и отиде къ юж-

ной капіи, да дочека цара. Између своју високи свештени лица са дугимъ, већомъ части сѣдымъ брадама, одликовао се митрополитъ московскій, украсенъ патріаршескомъ круномъ; онъ носаше у руцѣ крстъ, кои є царъ при улазку у цркву имао целивати.

Наскоро приспе и царъ у пуной и сѣйной униформи. Нѣговъ ходъ и погледъ быаше озбилянъ и величественъ, а за нѣмъ иѣаше царица, обучена у бѣле хальине, бѣла као и одѣло нѣно, и быаше очевидно яко тронута и потрешена. Обое се поклоне предъ иконама, намѣштенымъ предъ олтаромъ, целиваю ий и отиду на узвышено мѣсто, гди су престоли стаали; предъ нѣма иѣаше полковникъ кавалѣрійске гарде са голымъ мачемъ; найближе до цара и царице стаали су велики сановници државны са знацѣма царскога достоинства; остало пакъ дворянство и ѣенерали украсени крстомъ св. Андріа Првозваногъ, стааху съ обе стране узвышены престола.

Пре него што є Александръ II. сѣо на престоль, бацы онъ полако погледъ свудъ унаоколо; съ леве стране быаше великій князь Константинъ и принцъ Петаръ Олденбургскій, а съ десне стране царица, затимъ принцъ Хесенскій и Ђорђе, принцъ Мекленбургскій. На крайнѣмъ десномъ крилу стаааше царица-мати са своимъ синовима, и придворнымъ чиновницѣма и дворянима, сасвимъ одвоєна одъ главне и средсредне точке.

Сви су присутствуи упрли очи у цара, кадъ се митрополитъ московскій поєо узъ стєнене узвышеногъ мѣста, и пружіо цару отворену кнѣгу, гди є стаєо символъ вере. Царъ прочита символъ яснымъ и снажнимъ гласомъ. Затимъ приступе митрополити: кієвскій, новгородскій и петробужскій са царскимъ огртачемъ, кои царъ помоћу нѣіовомъ, будући є врло дугачакъ, огрне. Затимъ очита митрополитъ московскій надъ царемъ, кои се бєше приклоніо, обычне молитве. После овогъ црквено-обредногъ освеѣеня заповеди царъ, да се донесе круна; онъ ю полако подигне у высъ, и метне є на главу, докъ є међутимъ митрополитъ молитве неке очитає. Затимъ приступи и царица, клекне предъ цара; царъ іоі дирне чело своіомъ собственомъ круномъ, метнє є пакъ опетъ на главу, а царица се на свой престоль поврати.

Овога часа заори наєдапнуть дивно црквено пѣніє, звона зазвоне, и топови близу саборне цркве затресу сводове и зидине. Свакомъ є читателю позната мелодична (складногласна) пріятность пѣнія православне цркве, па ипакъ є пѣніє обычне литургіє ништа у сравненію съ церемоніама, у којима су пѣвцы царске приворне капеле са своимъ дивнымъ и несравненымъ гласовима и съ найвећомъ заєдничкомъ слогомъ участвовали. Докъ су свете химне потресале высоке сводове византійскогъ кубета, обкружи сва царска породица, на челу царице-матере и владаюће царице крунисаногъ цара, и честитала му є крунисанѣ. Александръ II загрли свою майку съ найвећимъ почитаніємъ, но у рукованю са своіомъ узвышеномъ супругомъ быаше велика нѣжність; оно быаше ясанъ доказъ, да супружничко срце и подъ царскомъ порфиромъ исто онако тепло и

непромѣнливо куца, као и пре. Сви су присутствующи были као некомъ тайномъ, непонятномъ силомъ тронуты и обчарани; врло є тешко, видити толику узвышеность положая, до коєгъ редко коя смртный долази, у тесной свези са нѣжнымъ, чисто човечнымъ чувствама, а да га то у дубльини душе човека нетроне и непотресе.

После овы церемонія нѣ се ништа више знаменито догодило, и кадъ бы хтѣли све по реду описивати, мы бы се точно морали ограничити на повтораванѣ значногъ програма.

Међутимъ є свето причешће, коє є самъ царъ узео, было за насъ предметъ найвеће занимљивости. Да бы ову најсветію тайну у себе приміо, сишає царъ съ престола, и отишає преко предивно златомъ извезеногъ сецадета одъ кадѣфе, коє су высоки сановници царства предъ нѣмъ прострли, у „святая святыхъ.“ Пре свогъ улазка пакъ помазає митрополитъ московскій и нѣга и царицу светимъ мѣромъ. По овомъ последнѣмъ обреду, кои сачинява найвишу точку црквеногъ торжества, прими царъ свето причешће.

Овой свечаной литургіа послѣдовала є подугачка молитва за цара. Башъ у тай царъ пає є єданъ ѣенераль, као што се доцнѣ чуло, ѣенераль Остен-Сакенъ, у средъ цркве у несвєсть; и морали су га изъ цркве изнети. Сви присутствующи уобште были су врло уморни; єрь сви су морали одстояти пуна три сата у цркви, тако, да се млогима и млогима (по свой прилици страннимъ кои нису навикли, у цркви стояти) примучало; неки велє, да є и супруга енглєскогъ посланика, Лади Гренвилъ у несвєсть пала.

Дипломатєско тѣло изишло є изъ цркве крозь южне двери, коє воде у царєку дворану, и отишло є у палату Кремля, у „златну салу“ или такозвану „боярєску салу“, гди є быєо спреманъ сѣянъ обѣдъ. Цѣо пакъ спроводъ ишає є полако одъ єдне саборне цркве до друге по прописаномъ реду, и при овомъ свечаномъ спроводу нѣ се ништа знаменито догодило, изузимаюћи неописано одушевленѣ безброиногъ народа, кадъ є видіо цара съ круномъ на глави, са скиптромъ и царскомъ ябукомъ у руци и са царскомъ порфиромъ на плєхима.

На дверима архангелскогъ и преображенскогъ сабора дочекало є свештенство цара, и увело га є у унутрашность обадве цркве. Царъ Александръ II. бавіо се у тимъ црквама само неколико тренутака, и отишає затимъ, почемъ є найпре иконе целиває, у свою палату преко оне исте црквене степенице, съ коє є и сишає, кадъ є долазиє у успенскій саборъ. Кадъ се већ сасвимъ горе поєо, онъ се окрене народу и поздрави га, на кои поздравъ одговори народъ са громовитимъ усклицима усхиѣеня. Царъ и царица отиду затимъ у свой дворъ и остану тамо, докъ нѣ првѣй маршалъ Круне грофъ Галицинъ, явіє, да су се сви скупили у сали обѣда. У 3 сата отиду нѣіова велич. на ручакъ. Увече є была цѣла варошь и Кремль дивно осветљанъ.

Засадъ саобштавамо само ово о овомъ прєсљаномъ, и редкимъ великолѣпнѣмъ свршеномъ крунисаню. Мы несумњаємо, да ѣе о овомъ крунисаню быти обцирнѣи и живимъ и пламенитимъ бояма написаны из-

вѣстия, и кадъ такова добыемо, нећемо пропустити, да њих читателѣма нашимъ саобштити.

Овде е сирѣчь описанъ едино само дѣло крунисаня, а друго ништа; мы међутимъ знамо, да ће после крунисаня више дана узастопце слѣдовати читава поворка народны увеселеня, коихъ ће описаня на свакој начинъ быти за свакогъ у великой мери занимљиво.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Паризу 2. Септембра.

„Монитеру“ являю изъ Штокхолма подь 31. Августомъ, да е тамо принцъ Наполеонъ присѣло. — По главу баіонски листовъ, вратиће се царъ Наполеонъ и царица Евгенія у Паризъ текъ 24. Септембра. — Баварскій принцъ Адалбертъ и принцеза шпанска (нѣгова супруга) присѣли су у Биариць.

У Паризу 4. Септембра.

Изъ Мадрида пишу подь 3. Септембромъ, да ње грофъ Бенкендорфъ отићи у Мадридъ, да обяви шпанскомъ двору ступанъ на престолъ цара рускогъ Александра II.

У Паризу 5. Септембра.

По вѣстима изъ Мадрида уведень е у Шпанију ставъ одъ год. 1845. са цекимъ додаткомъ.

У Паризу 6. Септембра.

Една приватна вѣсть изъ Цариграда явля, да Русевниостно и изъ своју сила око тога раде, да се рѣши Бугъ и Николаевъ сасвимъ неприступнымъ учини.

У Неаполю 31. Августа.

Неапольско е правительство заключило, да све поглавитіе вароше острова Сициліе између себе, а и испод мора са тврдомъ земљомъ италійскомъ сконча посредствомъ телеграфа.

О Г Л А С И.

(1—3) Долеподписаный обявляюемъ свакоме, да имамъ нову начинъну кафану, и узъ кафану пивару, и да самъ кафану радъ дати подь кирію; зато кои има волю мою кафану узети подь кирію, нека се изволи кодъ мене ради погодбе пріявити. Овомъ приликомъ свакогъ увѣдомлявамъ да ће кирайцја сваку удобность имати и одтуда, што ће пивара быти близу кафане, те ће пиво увекъ по вољи имати.

У Шабцу 6. Септ. 1856.

РИСТА ЛЕЛЕКОВИЊЪ
Пиваръ.

(1—3) Подписаный препоручуемъ се свой своіой г.г. муштеріяма како изъ Београда тако и са стране, са разнимъ израђенимъ и неизрађенимъ альинама, а тако исто и са неизрађенимъ еспанима за зимнъ, есенъ и летнъ альине, које самъ ови дана изъ првы фабрика прибавіо, и надамъ се да ћу свакога на задовољство послужити. Наручбине могу быти што е могуће за краће време израђене, а цена е врло умерена.

У Београду 7. Септ. 1856.

ДИМИТРИЈЕ СТОЯНОВИЊЪ
Смедереваць
шнајдеръ спрођу ст. Зданія.

(4—10) Почемъ самъ я долеподписаный овога лета отворио овде у Београду, на свое име трговину; на како самъ такову између осталога еспапа, у великомъ количеству са разнимъ фарбама (бојма) одъ найординаріе до найфайније у свакимъ изгледима снабдѣо: то не пропуштамъ овимъ почитаемимъ ГГ. како живописцима и молерима тако и свакому, коме бы такове требало препоручити се; и у исто време обећавамъ се, да ћу свакога са умѣреномъ ценомъ послужити.

У Београду 1. Септ. 1856.

Алекса Местановићъ
кодъ „Тигра“ до варош-капіе.

(1—3) Долеподписани овимъ позивамо нашу у светъ отишавшу браћу, Илију и Симу, сынове Ристе Вуковића туфекцие изъ Подгорице у Босни, да намъ се, гди се годъ налазили буду, и ако овай позивъ у руке добыю, неизоставно яве, као рођеной браћи своіой, како бы имъ се ако у нужди буду, помоћи дати могло.

У Брчкомъ у Босни.

Бвта и Никола Вуковићъ.

У забрану монастыра Грчарице, близу Крагуевца, има жира за издаванъ. Лицитація ће се држати 20. ов. мес. кодъ монастыра. Закушци некъ изволе наћи се овде. (1—3)

Стецишта се отаварю:

1. При Суду Окр. Алексиначкогъ надъ иманъмъ пок. Іована Минића, быв. дунђерина изъ Алексинца, до 18. Септембра.

2. При Суду Окр. Краинскогъ надъ масомъ почивше малолѣтне наслѣднице пок. Ђорђа Првуловића, Маріе, до 18. Септембра.

3. При Суду Окр. Шабачкогъ надъ иманъмъ а) поч. Степаніе бывше едице не наслѣднице пок. Райка Гоића изъ Рибара, до 25. Септ.; б) Радоице Іовановића изъ Голочела, до 27. Септ.